

Cinema, Teatre i Jazz

Unitat responsable: Universitat Politècnica de Catalunya.

Unitat que imparteix: 205 - ESEIAAT - Escola Superior d'Enginyeries Industrial i Aeroespacial i Audiovisual de Terrassa - UPC - Campus de Terrassa

Col·laboració: Escola Superior de Cinema i Audiovisual de Catalunya (*ESCAC*); Institut del Teatre; Club de Jazz de Terrassa

Curs acadèmic: 2019-2020

Titulació: Diploma Universitari UPC en "Ciència, Tecnologia i Societat"

Crèdits: 5 crèdits

Pla d'estudi: 2017

Professorat:

Responsable cinema: Maria Adell Carmona

Correu electrònic: maria.adell@escac.es

Responsable Teatre: Jose Antonio Muñoz Llergo

Correu electrònic: munozljs@institutdelteatre.cat

Professor: Jordi Vilà Zapata. Professor titular de l'Escola Superior d'Art Dramàtic de l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona.

Responsable jazz: Lluís Rambla

Correu electrònic: lluisrambla@coac.cat

Competències de l'assignatura:

- Potenciar una visió analítica i esperit crític en relació al cinema, el teatre i el jazz
- Desenvolupar els aspectes bàsics de la cultura dels tres espectacles des d'una mirada occidental com a fet artístic, valorant la seva evolució al llarg de la història i relacionant els fets artístics amb la situació política i social de cada època fins avui dia.
- Conèixer les principals tendències i autors/es del cinema, teatre i jazz des d'una visió global fins la local.

- Identificar els estils i utilitzar un llenguatge apropiat per definir cada època.
- Conèixer a on es realitzen les activitats de l'espectacle, edificis especialment concebuts com teatres, auditoris, platós, etc.
- Establir connexions entre el cinema, teatre i jazz actual amb les principals corrents, moviments i tendències al llarg de la història.

Programa de l'assignatura: Cinema

L'objectiu de l'assignatura "Introducció a l'art cinematogràfic" és dotar als/les alumnes/as de les eines crítiques i analítiques per aproximar-se i reflexionar sobre el cinema, en totes les seves expressions: cinema d'autor, cinema comercial, narratiu, experimental, etc. L'assignatura pretén dotar d'eines a l'alumnat perquè pugui valorar, avaluar i posar en context qualsevol de les propostes cinematogràfiques que s'estrenen a les sales o que formen part de la història del cinema.

1. Algunes nocions bàsiques. El cinema, art i negoci, expressió artística i espectacle de masses. Conceptes clau de la història de l'art cinematogràfic: classicisme, modernitat i postmodernitat; realisme i artificio; els gèneres cinematogràfics; naixement del concepte d'autor i les seves mutacions; la idea de posada en escena.
2. La forma fílmica I. El pla. Composició, tipus de pla i elements de l'enquadrament. Estatisme i moviment. Dins i fora del pla: la noció de fora de camp. La il·luminació: ús expressiu de la llum i de l'ombra.
3. La forma fílmica II. El muntatge. Característiques del muntatge cinematogràfic. Comparativa entre muntatge continu i discontinu. El so en el cinema. Funcions i dimensions del so cinematogràfic.
4. La narració cinematogràfica. Principis i convencions de la narrativa fílmica. Elements bàsics del guió. Diferents tipus de narrador cinematogràfic. Usos de la veu en off.
5. Sessió especial. Terrassa i el cinema. Visita a ESCAC. L'experiència del/la director/a: Projectió i col·loqui amb un/a autor/a de Terrassa.

Cada sessió d'adoptar la forma de classe magistral en què s'inclouran múltiples exemples en forma de fragments audiovisuals - de films de tots els gèneres i èpoques - que serviran per donar suport a les explicacions donades a classe.

Alguns/es dels/les autors/es abordats/es durant les classes seran: John Ford, Paul Thomas Anderson, Kelly Reichardt, Claire Denis, Akira Kurosawa, Abbas Kiarostami, Howard Hawks, Alfred Hitchcock, Otto Preminger, Orson Welles, John Cassavetes, Michelangelo Antonioni, Roberto Rossellini, Vittorio de Sica, Zhang Yimou, Jean-Luc Godard, Robert Bresson, Agnès Varda, Jacques Tourneur, etc.

Programa de l'assignatura: Teatre

Programa Part 1:

1. La representació teatral. Teatre des de una perspectiva no literària.
2. Manifestacions escèniques a la cultura grecoromana.
3. L'escena medieval.
4. La comèdia de l'Arte.
5. El teatre elisabetià.
6. El Segle d'Or espanyol.
7. L'escena neoclàssica francesa.
8. El nou drama burgès europeu.
9. L'escena romàntica.
10. Renovació i crisi del drama.
11. Precursors de les avantguardes escèniques.
12. Les avantguardes escèniques: la festa de la destrucció
13. Les avantguardes escèniques: La dilatació del concepte de Realitat.
14. L'Expressionisme i les Arts Escèniques.
15. Dramatúrgia i revolució: Meyerhold, Piscator i Brecht.
16. L'escena teatral de La Bauhaus.
17. El mim modern i post-modern.
18. Reinvençió del ritus: entre Brecht i Artaud. Living Theater, Grotowski, La Cuadra de Sevilla
19. El happenig i la performance.
20. L'escena visual contemporània: Tadeusz Kantor, Robert Wilson, Pina Bausch

Programa Part 2:

1. La nomenclatura de l'espai escènic. El teatre a la italiana.
2. Els paràmetres que defineixen l'edifici teatral contemporani. La relació públic-escenari. Acústica i visuals.
3. Confort i seguretat del públic, artistes i tècnics.
4. L'evolució històrica de l'edifici teatral.
5. El pla funcional de l'edifici contemporani.
6. Adequació d'espais singulars. Estudiar els condicionats tècnics i artístics de les representacions que s'efectuen en espais singulars i a l'aire lliure.
7. L'assignatura abordarà els diferents paràmetres que defineixen l'edifici teatral d'avui dia així com el seu pla funcional.
8. Un breu recorregut històric de l'evolució de d'aquets edificis.

Programa de l'assignatura: Jazz

1. Antecedents. Work song, negro spiritual, gospel song, blues, ragtime.
Fins els anys 20. Naixement del jazz. New Orleans. King Oliver. Kid Ory. Jelly Roll Morton. Sidney Bechet.

Característiques del jazz. De l'escala harmònica a les notes 'arrossegades'. El ritme, el fraseig, l'espontaneïtat. L'estructura del jazz. De música popular a música culta.

2. Anys 20. Chicago. New York. Kansas City. Boogie-woogie. Louis Armstrong. Duke Ellington. Fats Waller. Coleman Hawkins.

Anys 30. L'Era del Swing. Benny Goodman. Earl Hines. Count Basie. Art Tatum. Glenn Miller. Billie Holiday.
Terrassa: Hot Club.

3. Anys 40-70. Bebop. Modern jazz. Cool jazz. Hard bop. Jazz modal. Free jazz. Fusió jazz-rock. Charlie Parker. Dizzy Gillespie. Thelonious Monk. Bud Powell. Herbie Hancock. John Coltrane. Chick Corea. Miles Davis.

Terrassa: 1953 Joventuts Musicals. 1955 Primeres audicions. 1959 Club de Jazz. La cava de cal Farràs.

4. Anys 70. Globalització del jazz. World music. El segell ECM. Rythm&Blues. Keith Jarrett. Dave Holland. Pat Metheny.
Ensenyament: del club a les aules.

Terrassa: 1971 Jazz Cava. 1982 Primer Festival. 1985 Tancament de la Jazz Cava. Cercant nova cava. Arquitectura i jazz.

5. Finals de segle i l'explosió actual. La indústria de la música enregistrada. El rescat de les tradicions conviu amb una enorme diversitat.
Wynton Marsalis. Bill Frisell.

Terrassa: 1994 Nova Jazz Cava.

Metodologia

Es faran classes teòriques i teòric-pràctiques.

Visita a un teatre, plató de l'ESCAC i la Nova Jazz Cava:

L'experiència del/la director/a: Projectió i col·loqui amb un/a autor/a de Terrassa.

Assistència a una representació teatral. Fòrum després de la representació.

Assistència a una sessió del Festival de Jazz de Terrassa

Es demanarà un treball voluntari a l'estudiantat sobre un dels temes tractats durant el curs.

Bibliografia:

L'assignatura anirà acompanyada d'una bibliografia, filmografia i discografia recomanada.